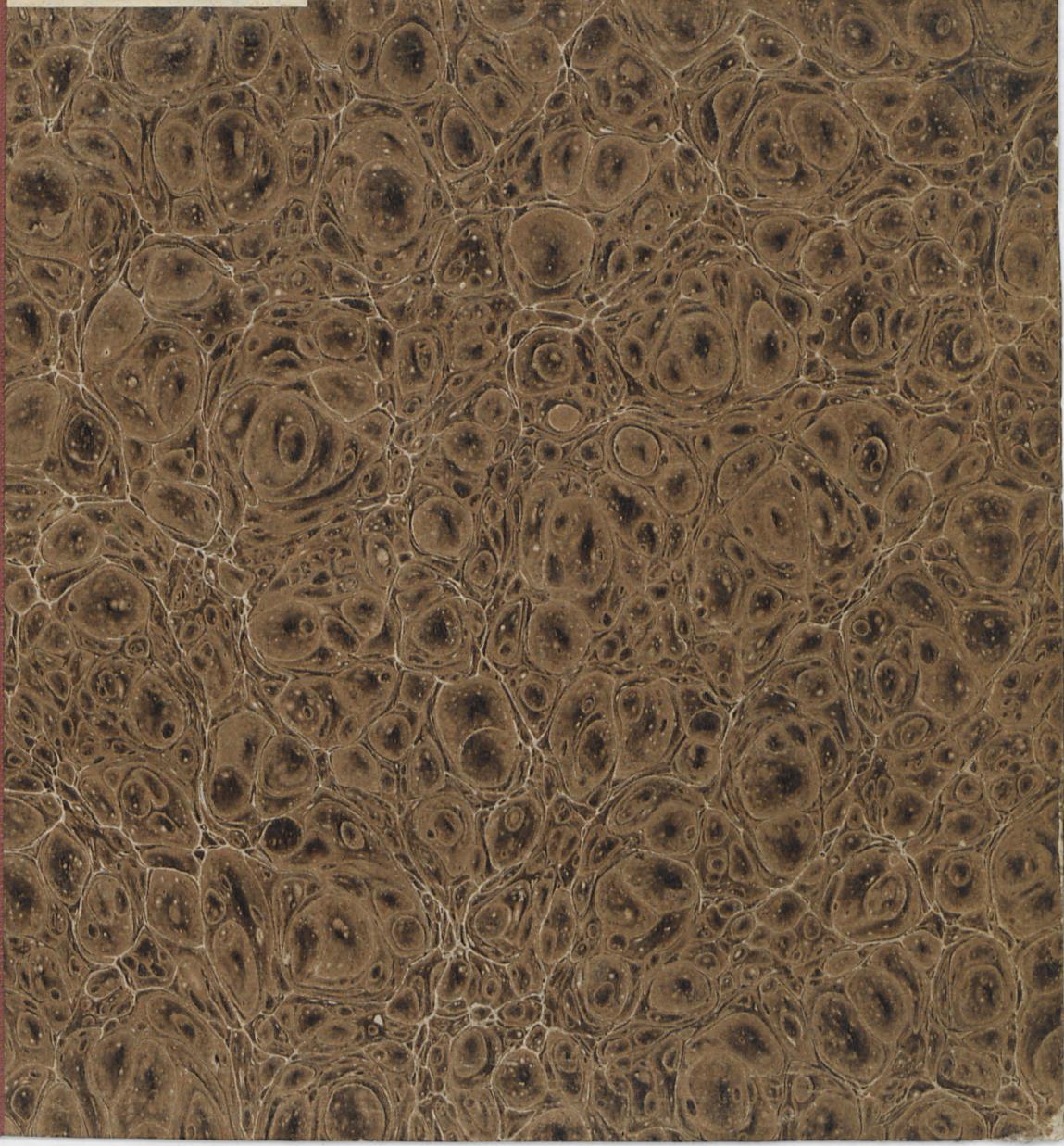

BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

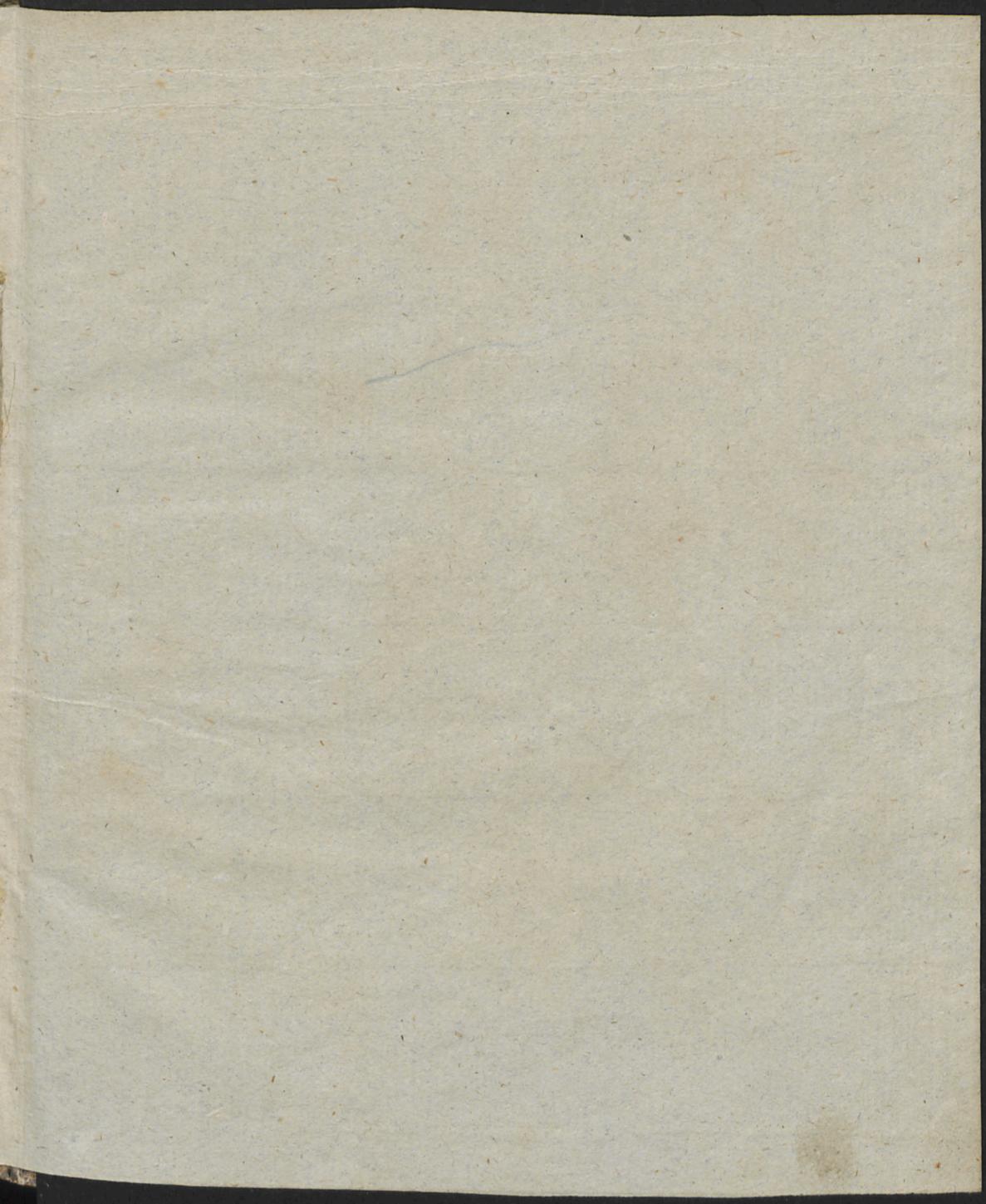
XVII

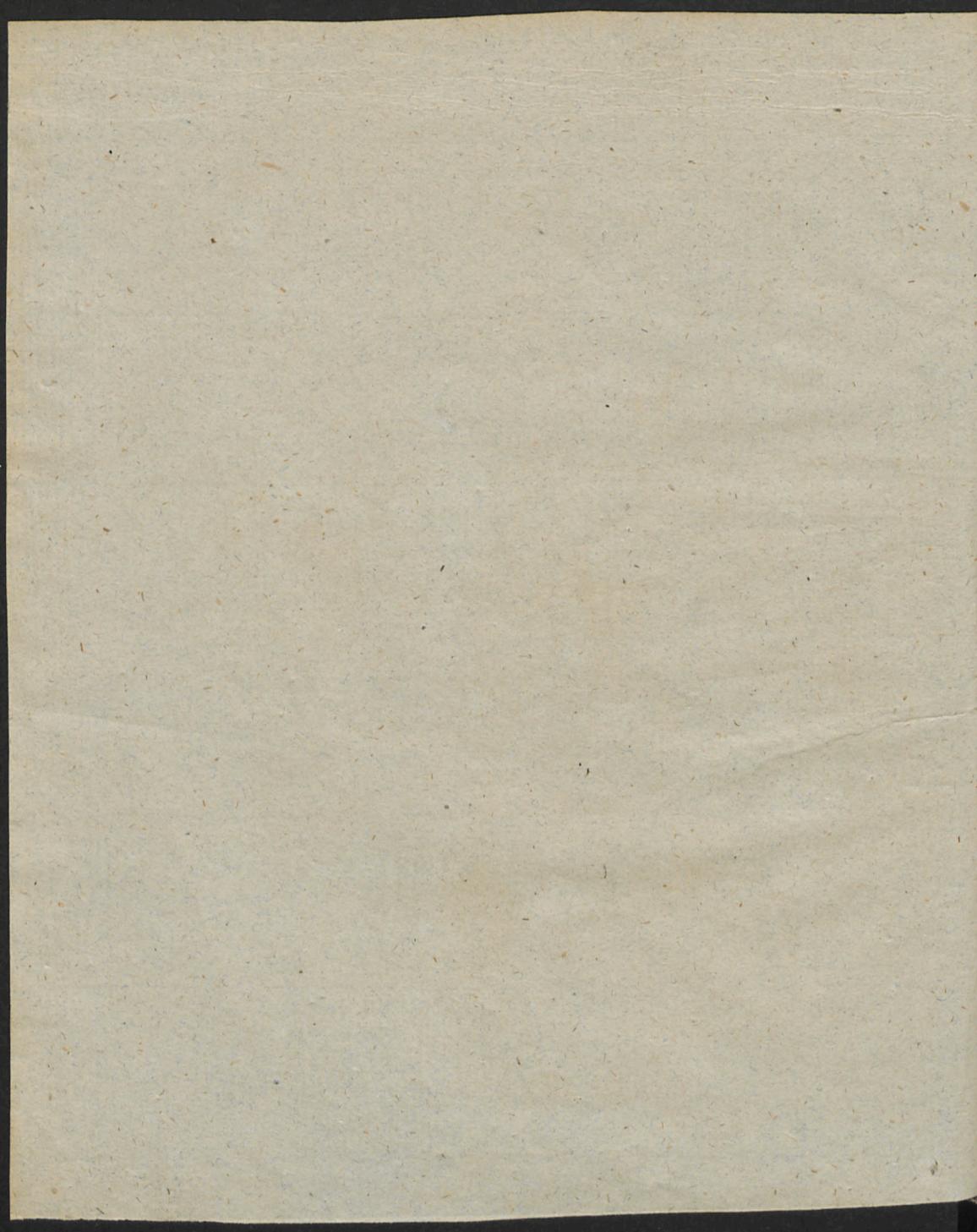
45

35

RESPONS
ZIMNOSA
LATOSOWI,

Ná iego discursy

Z STRONY

Kálendarza' poprawionego.

XVIII-45-III

ZIMNOS DO LATOSA

Głosalem dawno Pánie
Látosej ná scryptá twoie / ktore do-
syč z niemalo praca w Professyey
Mátematyckiey czynicēs z wykł / re-
furuicē correctionem Calendarij /
reprehenduiac Patrem Clavium, iż nie dobrze com-
putował z drugimi wespol / ktorzy ná to wysa-
dzeni byli / cokolwiek nápisac: iednoš rozumia-
lem / iż po pierwzych discursach / máiac respons do
státečny ná opinie swoie / miales rozumowi dáć
míeysce / á vcontentowáwſy niespokojna lekko-
myslna głowki swoie / poslucháć medrſych nižlis
sam / y wiecęy ná plác nie wyjezdzāć z glebo-
kim rozumem / o ktorym tak wiele iedno sam pre-
dikuięš / á ludžie te° nie báčja. Lecž widzac iż ci ie-
zyk swierzbi ná bluznierstwo / lepſym nižlis sam /
vmysłiem z tey powinności / ktorá ma žimá z lá-
tem / z Látosem Zimnos čiebie bráterskie náponieć /
žebyś y sam sobie głowki poprožnicy nie trudžiť /
y ob ludnemi pišmy swemi medrſych niesmieszyt /
á prostſym iádomita zaraza nie był. y iessis iak a
vcieche z bluznierstwá y knabryney myslí swoicy
A odnosil /

od nosil / co malitiosis innatum bywacé zwyllo / zebyś
ia zarym vpomnieniem s fantaſyey swoiey w y g i-
sil. Wodebym poprožnicy mierzył / bym na two-
ie omylne computū ieſcze respons iaki czynił / mi-
mo tych / ktorzy dowodnie vežynili dosyé conce-
prom twoim wywody yracyami swoimi / iż cor-
rectio Calendarij dobrze sie stała. y bylbym robie
podobny / ieslibym na twoje płoche / głupie / wi-
chrowate žamyſty miał z nowu repliki czynić. Bo
a co z halonym rationib² certare, Cōtētiosi & proter-
ui baculis corripiendi, non rationib² sedandi sunt. Ja
rāczejem w tym / wcžym ieſcze nie baczej aby cie kro
przestrzegł fraternē vpomnie / zebyś in ista contem-
tione nie jedno prawdy nieskracił / ale tež y niebe-
spieczęstwā dusze swoiey vysć mogł / gdyż w tych
scyptach twoich bärzley pseudocatholicum & hy-
pocritatam Hereticum, quam excellentem Mathematicū
te prabes, A to z tych miar. Žadales praca sobie
niepotrzebna / Calendarium correctum corrigere,
non alio fine, ile baczyć moge / jedno zebyś sie z swo-
im rozumkiem popisał (nos poma natamus) y tak
ista occasione accepta Calēdarij reprehendendi callidē
prestringis, pierwley Patrem Clauium ignauiae argu-
endo, a zarym totam Societatem Iesu malitiosē & mē-
daciter seditionum, turbarū insimulando. Y dobre-
goſt to czlowieka / dobrego Katolika / ktorym sie
zowieſt sprawa ; žakon tak swiety (ktorzy prawie
sam

sam Pan Bog podać rācę tych nieſcęſnych częſ-
ſow na podporę Koſciola ſwego świętego) pſie-
mi zeboma kaſać. Žo wieſ ſie synem poſlužen-
ſtw a: A tākże ſuchaſ ſummuſ Paſtorem vi-
carium Christi, cuius iudicio & autoritate Calendarium p̄zy-
ieto. Žo wieſ ſie synem Koſciola powſechnego:
a tākże ſanua mārkę / že co ona Duchem świętym
ordino wała / to ty plugawemi nogami twoimi de-
pczęſ / y wſyſtkim iako možeſ w ohyde podaſeſ:
iako možeſ vžywac̄ tego ty taki / žebyſ ſynem iey
miał bydż zwany: Adulterinus rācę y ſuppoſitici-
us, nie własny ſyn ale podmiotek albo Bekart iako-
wy ma bydż rozumian. Wiec iactas te Academicū
Cracouieñ, iactabat ſe Iudas Apoſtolum. Tey zācney
Akademy / y Kanclerzā iey wſhem i cnotami oz-
dobionego wielkiego y zācnego Jeº Māi X. Bero-
nata Māciejowskiego Biſkupā Krākowſkiego / y
wſyſtkiey Akademy iakie iest iudicium o twoich
bałamurniach / czemu sam bączyć niechceſ. Tuo te
ore extollis et præfers omnibus, omnes vituperas, fo-
lus ſapis, omnes ſtupidos iudicas, at aliorum iudicio
ineptiſſimus iudicatus es. Miales ſie nāczyć w tey
Akademy moy milý Pānie Kozi Doktorze albo
Lekärzu / Propria laus forderet. Sam ſie chlubiſ nā-
uka iakaſ / ktorey drudzy w tobie niewiedza: Ale
rācę taki o tobie rozumieſ / iako o owym pieſku/
co mu pecherz v ogonā vwiąſa / kilka ziarn grochit

włożywą / z którym wszystkie katy zbiegą / mnisz-
mając że coś za nim wielkie głośnego sie goni /
ano niemają nic : taką sławą twotey głebotiey náu-
ki / czeego barzo żaluiet / nie taka dalece dla twey oso-
by samey / iako dla teyzacney Akademiey / z kto-
rej emiczenie sobie przyznawał / bedac Dokto-
rem / Rybalem sie Ostrogskim przezywał / nad
conces madrzey nie wymyslił : Conueniunt rebus
nomina sápē suis. By to wiedzieli ludzie / co sam
o sobie twierdzisz / żeś Rybalt / iako Rybaltowi ta-
kis Rybalt respons by uczyńił. Páná Szczęsnego
Ziębrowskiego godnego człowieka stomięnym
Matematykiem krzcił / A on wiecę wpięcie ro-
zumu ma y nauki / niżty w czele twoim / A interim
nie baczyś siebie bydż stomięnym Katolikiem prą-
wie chwieiacym sie / Hæreticoru, et schismaticorum
patrocinia queritando, a pod ich clientela autoritatē
Ecclesię oblatrando : Widze y w tym prudens vis vi-
deri, ale maliciosa. istam calliditatem znáia ludzie.
Intytulujesz te swoje mendacye osobom przedniey
sym w tey koronie / w Kościele Bożym / zwierz-
chu pochlebuiac captando benevolentiam submitten-
do se in omnibus, a rzeczą sama venenoše mordes Ec-
clesiam, abyś tym snadniey osiąkał prostych a má-
ło ostrożnych / ktorzy obaczywą inscriptiōne lu-
dzi przednieyzych / twoie te plotki rekomia swoimi
rzec mogli ; Sikosantyac to lekkomyśliwy człowiek
cze-

če. Chciecežie sie v kontento wac̄ autoritate Ecclesiae, rationibus tot doctissimorum integrorumq; virorum, co nā tym tak̄ dlu go siedzieli / a twoiey wichrowatey glo wie y mozgowi niespokojnemu vfolguy/ bys go do konicā niewyniszczyl / ktorego niewiele zostāie / Niematajze wiecęy Pānie Ma tematyku grochowiany/ cos sie potrecil / z swoimi koncepcjami iako grochowiny / a zaniechay wiecęy papieru mazac̄ / bo nie godzienes z twoimi scrryptami od godnych y vežonych responsu chybā od takiich mataczow iakos sam. Z Žebrowskim niech cęs mieć sprawy/ iedno z Claviusem / spytac̄ by Žebrowskiego iesli chce mieć z tobą sprawę / Nie iesztaki prostak iakos ty/ woli naczym lepszym te godzine strawić/ niżli sie z mataczem swarzyć. Pot gotowiu Pater Clavius y żywotā y nauki v wzech záwołany/ nie iako powśinogā Latos co nān wiedzy ksykata/ y by Heretykom a Schysmatykom nie pochlebował/ niemialby czym kıldunā natkać.

Jesliż madry/ cnosiwy/ prawde miluiacy/ væznic̄ že bylo abo iescze nāpotym vczyń/ iako insy madrzy vczyńili/ Nestlinus choć hæretyk/ y Jozephus Scaliger vczyony Katolik: to ieszt/ napisac̄ do Claviusa / abo tesiż y do Prälatorow/ vtázniac̄/ væzmy ci nie dosc̄ sie s stalo/ a prosic̄ abyć dosc̄ vczyñono. Ales ty iescze nie nowego nie vtázal/ a uż lāiesz wzytkiemu swiatu / po polsku pišeš cze-

gd nikt/ iedno pospolity czlowiek w tym nie bie-
gly/nie czyta/ a chcesz aby c Elaniusz odpowiedzial.
Napis po lacinie co do rzeczy/odpowie y Elaniusz.
Ato cos w tych maliacjach/tak wiele razy iedno
powtarzajac nabredzil/ iuz Mestlinus ylocephus y co
wieceny napisali y na to im thak dostatecznie odpis-
ano/ze oni na tym przestajac/dalej nic nie pisali.
Jesli ty medry niż oni y co wieceny baczyß/vkaż
że to/cze oni nieukázali/ a wrecz staw sie aduersa-
rziwi/nie za sciana lay po polsku w Ostrogu wlo-
chowii/ abo Niemcowi/ we wloszech mieszkajace-
mu. Boć to tylko babo swarliwym przyzwoitą.
A zeć teraz do tego czasu nie odpowiadała. (aż
bárzo dostatecznie/y pierwicy/y teraz drugi raz p.
Sebrowski odpowiedzial) nie dzimuy sie/ bo nic
nowe/ iedno stare gnilki/ na targ przekupkom nie
przynosiß. Gdziejes byl mily Doktorze/ kiedy ze
wszystkiego swiata Matematyki zbierano/kiedy y
do Akademiey Krakowskiej o to pisano /czemuś
sie nie okazał/czemuś sie nie ozwał/czemuś tam nie
iachał/ y w poczet uczonych ludzi nie zasiadł. Ale
teraz wolisz bydż inter eos monoculus rex, gasior
miedzy prosiety/ miedzy Rusia rozum swoj przesa-
dawać/niż na ten czas miedzy madremi głupstwo
swe pokazowac. Wlasnie iako owi co wyzywa-
ja y bić chca/ po ki kogo niemaja/ w pustkach sa
wielkimi meżami/ a gdy pyrza chlopá zaráz v-
cieka-

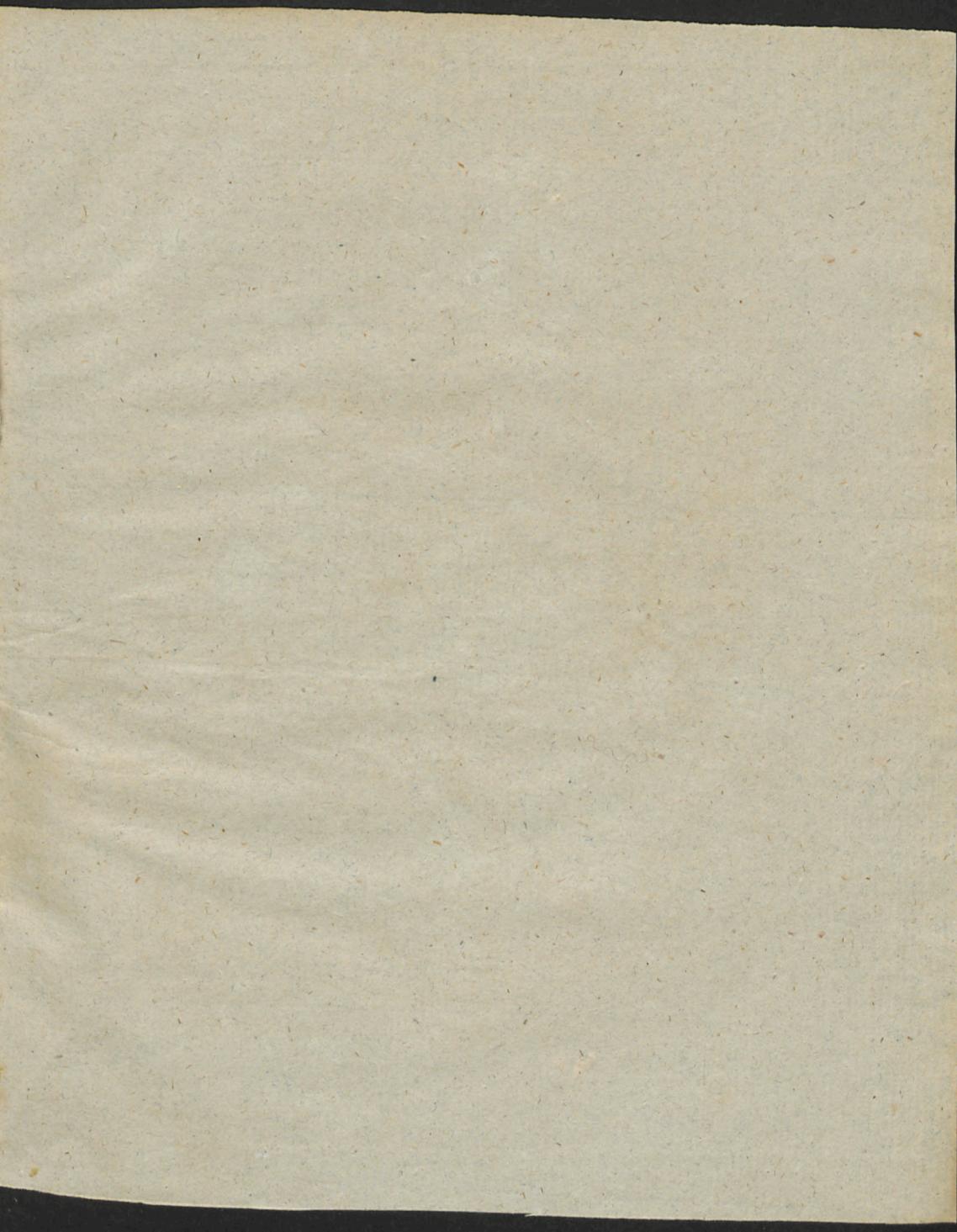
ciekácia. Táka twoja nauká / tákie serce Dokto-
rze / madrys miedzy Rusia / nie w Akádemiey/
miedzy tobie rovnemí nieukámi / nie miedzy Má-
temátykámi. Miedzy Schysmátičkámi y heretyká-
mi nie miedzy pobožnemí á poslušnemí Rátoliká-
mi. Z ktorých jednego nie náydziesz ktoré by to
chvalil y twoje balámutnia trzymał. Ale profe-
cie spráw mi sie y sam osadž / iestli maſſ rozumu zá-
fige. W czym cie kiedy Claviusz obrázil : coć tak
zlego včynil / že go tak sprośnie / tak nieuczciwie
częstuješ : Grzech co prawda y winnego / do kto-
rego prawá niemaj strofowáć / Quis es qui alienum
seruum iudicas, á coſz niewinneº iak wielki grzech :
A zaſ Claviusz stánowił Kálendarz : á zaſ w mo-
cy ieº iest odmienié go : Jesli on swe zdánie do teº
przyłożył. Tak mu to wolno było / gdy go w tym
vžywano / iako y tobie teraz choć cie o to by nám-
nicy nie proſza. Ažá coſz mu láiesz : Nie Claviuszo-
wi nieboże láiesz / ale pomazánicom wi Božemu Vicas-
rio Christi ktorý auctoritatem Spiritus S. Ecclesiam gu-
bernans / Calendarium popráwić roſkázal / poprá-
wiony pod rozsadek y probe včzonych podał / spro-
bowany ogłosił. Nie Claviusz. Težsz sie pierwieg-
rzedniu dobremu spráw / iestli chcesz aby cie zábalas-
mutá niemiano. Bo ináczey nic innego zá te twa
práca nieodniesiesz / iedno žeſ hárdy / glupi / y w
spráwach tých nie bacžny. Mily Mátemátyku v=
cžony

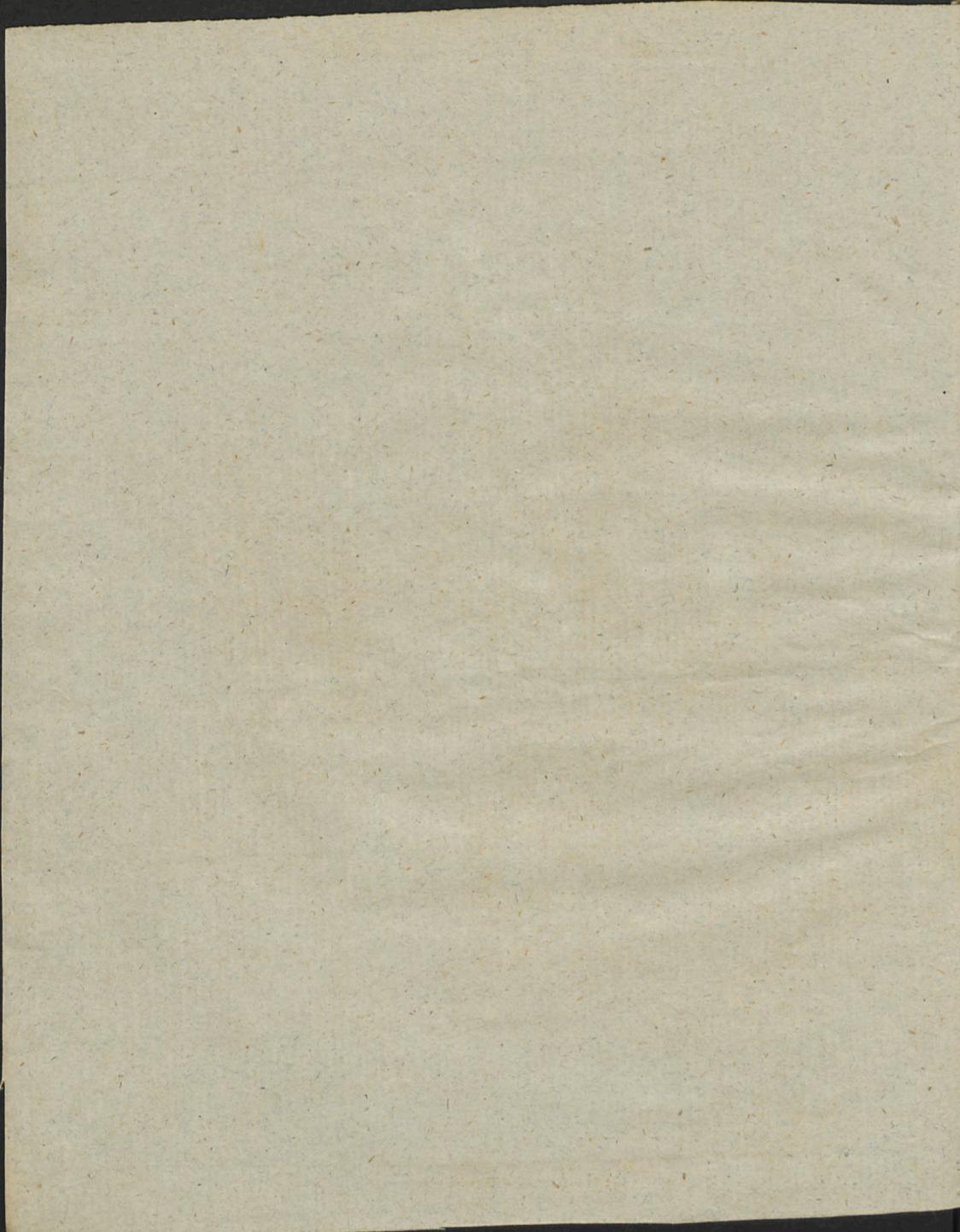
czony posluchay mie proſe / weyrzy w Almanach á
zgádní co cie doma dzieie / sapienti satis, á w dalekie
sie niewday rzeczy ktorym sprostać nie možeſ. Bo
sie boie ábyſ glebieny wblotenie nie vwiązli / pobrnieſ
li daley / wroć sie nieboże. A nie rozumiey tego
o sobie žeby Kościol Boży bez Latoſa miał wczy m
pobladzić / pierwiek Latoſa Bies wezmie / niž te-
go doczeka / co sobie obiecuię / iesli sie wrozumie nie
poprawi. Juſtedy ten obiad na ktoryste zápra-
ſali / samiž iedziecie / á ten podwieczorek przy nim
strawiście / á nie obiecuycie sobie bydż na ryb go-
dach žeby sie kto miał zwáni wſzranki wdawać / po-
mniać na on wiersyk : Ne respondeas stulto secundū
stultiam suam, ne videatur sibi sapiens. á po Ruskus

gdzie mieſtaćie po prostu / iako mowią :

Sobaká bresze kniaž iedzie / á Kna-
lendarz Kalendárzem
bydzie.

7042
S

